

2023/0464M(NLE)

28.11.2023

OPINIA

Komisji Handlu Międzynarodowego

dla Komisji Rozwoju

zawierająca projekt rezolucji nieustawodawczej w sprawie zawarcia umowy o partnerstwie między Unią Europejską, z jednej strony, a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (OACPS), z drugiej strony (2023/0464M(NLE))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Samira Rafaela

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Handlu Międzynarodowego zwraca się do Komisji Rozwoju, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje zakończenie negocjacji w sprawie nowej umowy o partnerstwie między Unią Europejską a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (OACPS) oraz nadrzędne cele tej umowy dotyczące osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju ONZ i przestrzegania porozumienia paryskiego; nalega, aby Parlament wyraził zgodę przed podjęciem przez Radę decyzji w sprawie tymczasowego stosowania umowy o partnerstwie OACPS-UE; podkreśla ważne relacje polityczne, gospodarcze i kulturowe między UE a OACPS; podkreśla, że UE wnosi wkład w zrównoważony rozwój gospodarczy krajów OACPS oraz w poprawę ich pozycji w ramach globalnego systemu handlu; podkreśla, że umowa o partnerstwie OACPS-UE nie zmieni umów handlowych między UE a krajami OACPS, których partnerstwo w dalszym ciągu będzie się opierało na osobnych umowach i instrumentach handlowych, zwłaszcza na regionalnych umowach o partnerstwie gospodarczym i ogólnym systemie preferencji taryfowych; wzywa Komisję do dopilnowania, aby jej wszystkie instrumenty handlowe ukierunkowane na kraje OACPS, takie jak umowy o partnerstwie gospodarczym, ogólny system preferencji taryfowych i pomoc na rzecz wymiany handlowej, wzajemnie się wzmacniały oraz były zgodne z zasadą spójności polityki na rzecz rozwoju;
2. z zadowoleniem przyjmuje ogólny cel umowy o partnerstwie OACPS-UE, jakim jest wsparcie włączenia krajów OACPS do gospodarki światowej; podkreśla, że umowa ta zawiera rozdział dotyczący współpracy handlowej, który potwierdza zaangażowanie na rzecz wdrożenia i wzmocnienia umów o partnerstwie gospodarczym oraz w niewyczerpujący sposób ustanawia wspólne priorytety i dyspozycje dotyczące handlu i zrównoważonego rozwoju, ułatwień w handlu, handlu usługami, promowania multilateralizmu i usunięcia barier pozataryfowych; z zadowoleniem przyjmuje w szczególności zawarte w umowie odniesienia do norm społecznych, środowiskowych i pracowniczych, społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz poszanowania prawa do regulowania;
3. podkreśla, że kluczową rolą umów o partnerstwie gospodarczym między UE a krajami afrykańskimi powinno być promowanie długoterminowego, zrównoważonego rozwoju, ograniczanie ubóstwa oraz pobudzanie integracji regionalnej; uznaje rozbieżne poglądy dotyczące umów o partnerstwie gospodarczym i apeluje do Komisji o uwzględnienie ich poprzez budowanie zaufania i wzajemnego zrozumienia korzyści i obaw związanych z umowami o partnerstwie gospodarczym; zwraca uwagę na możliwość wystąpienia pozytywnych, jak i negatywnych skutków, jakie nowa umowa o partnerstwie między UE a członkami OACPS może mieć dla handlu wewnątrzafrykańskiego; nalega, aby unikać jakichkolwiek negatywnych skutków dla handlu wewnątrzafrykańskiego oraz aby zająć się nimi w ścisłej współpracy z naszymi afrykańskimi partnerami; apeluje do Komisji o utrzymanie pomocy politycznej, finansowej, technicznej i politycznej udzielanej krajom OACPS zgodnie z ich ocenionymi potrzebami, a mianowicie jej afrykańskim partnerom, na rzecz sprawnego

wdrożenia Afrykańskiej Kontynentalnej Strefy Wolnego Handlu w celu promowania handlu wewnątrzafrykańskiego; podkreśla potrzebę, by wszystkim porozumieniom handlowym zawierany z krajami OACPS towarzyszyła pomoc w budowaniu zdolności i pomoc techniczna mająca na celu skuteczne wsparcie wdrażania tych porozumień; ponawia swój apel o dokonanie gruntownej analizy wpływu umów o partnerstwie gospodarczym na lokalne gospodarki, integrację regionalną, dywersyfikację gospodarki i cele zrównoważonego rozwoju przed przystąpieniem do negocjacji nowych umów o partnerstwie gospodarczym;

4. wzywa Komisję do dopilnowania, aby umowy o partnerstwie gospodarczym między UE a krajami afrykańskimi przynosiły korzyści handlowi wewnątrzafrykańskiemu i ludności afrykańskiej;
5. ponawia swój apel do Komisji o wdrożenie środków takich jak zakaz przywozu produktów powiązanych z istotnymi naruszeniami praw człowieka, na przykład pracą przymusową lub najgorszymi formami pracy dzieci; podkreśla znaczenie włączenia celu zwalczania pracy przymusowej i pracy dzieci do rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju w umowach handlowych UE;
6. nalega, aby postanowienia umowy dotyczące handlu i inwestycji zostały dostosowane w sposób przynoszący korzyści wszystkim stronom w celu zapewnienia sprawiedliwego partnerstwa; podkreśla potrzebę osiągnięcia właściwej równowagi korzyści między UE a krajami OACPS zgodnie z prawami i obowiązkami stron zapisanymi w umowie o partnerstwie OACPS-UE; wzywa Komisję do zagwarantowania, że zarówno UE, jak i kraje OACPS, obywatele i przemysł odniosą korzyści ze stosunków handlowych; wzywa Komisję do wspierania zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju i wzrostu gospodarczego; wzywa Komisję do zadbania o to, by umowa stanowiła podstawę wzmocnienia stosunków gospodarczych między stronami w sposób korzystny dla obu stron, zwiększenia udziału przedsiębiorstw zarówno z UE, jak i OACPS w rynku światowym oraz wzmocnienia roli lokalnych przedsiębiorców, a także małych i średnich przedsiębiorstw; podkreśla, że powinno to uwzględniać ich odpowiedni poziom rozwoju, umożliwiać im ochronę nowo powstających gałęzi przemysłu, wspierać rolnictwo na małą skalę oraz spełniać unijne i międzynarodowe normy zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do wywozu ich produktów rolnych; apeluje do Komisji o skuteczne zajęcie się dostępem do rynku UE dla producentów z OACPS oraz jego konkretne zagwarantowanie w procesie przeglądu umów o partnerstwie gospodarczym; wzywa Komisję do promowania zrównoważonych inwestycji w celu rozwoju cyfrowej i ekologicznej infrastruktury w krajach OACPS zgodnie z jej zobowiązaniem zawartym w pakcie klimatycznym z Glasgow, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedzialnego zarządzania zasobami naturalnymi i surowcami;
7. apeluje do Komisji o wsparcie wszystkich działań związanych z rozwojem nauki, technologii, badań, innowacji i transformacji cyfrowej, które znacząco przyspieszają zrównoważony rozwój, oraz o wsparcie krajów OACPS w ich zdecydowanych wysiłkach na rzecz tego procesu; nalega, by wdrażanie postanowień nowej umowy o partnerstwie OACPS-UE dotyczących handlu nie pomijało nikogo, przyczyniało się do stymulowania i zwiększania strategicznych inwestycji, tworzenia miejsc pracy, wzmocnienia roli sektora prywatnego oraz intensyfikacji współpracy gospodarczej i

handlowej;

8. przypomina o znaczeniu wspierania rolników małoproduktów oraz rozwoju lokalnych i regionalnych produktów i rynków, unikania promowania wyłącznie ukierunkowanego na wywóz modelu rolnictwa i wzmocnienia struktur gospodarek o obiegu zamkniętym oraz wewnątrzregionalnej współpracy handlowej i komercyjnej, co mogłoby przyczynić się do zapobiegania dalszym procesom wylesiania i masowego wykupu gruntów rolnych;
9. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie stron zawarte w art. 83 umowy do „podjęcia działań na rzecz zwalczania zjawiska unikania i uchylania się od opodatkowania i innych szkodliwych praktyk podatkowych”; wzywa UE do wspierania krajów OACPS w zwalczaniu nielegalnych przepływów finansowych oraz uchylania się od opodatkowania przez przedsiębiorstwa z UE i przedsiębiorstwa wielonarodowe, oraz do dopilnowania, by podatki były płacone tam, gdzie powstają zyski i rzeczywista wartość ekonomiczna w celu zatrzymania erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków;
10. wzywa UE do dokonania przeglądu ograniczeń dotyczących podatków wywozowych, postanowień WTO+ oraz postanowień dotyczących handlowych aspektów praw własności intelektualnej w obecnych umowach o partnerstwie gospodarczym i przyszłych umowach o handlu i współpracy z krajami OACPS;
11. podkreśla, że przepisy dotyczące zrównoważonego rozwoju powinny być zakorzenione w celach i zobowiązaniach, na które obie strony się zgodziły; przyznaje, że strony umowy mogą mieć różne interpretacje zrównoważonego rozwoju i zdaje sobie sprawę z odpowiednich poziomów rozwoju i priorytetów politycznych stron; wzywa do przeprowadzenia oceny różnic w interpretacji i stosowaniu umowy o partnerstwie OACPS-UE, co mogłoby poprawić zrozumienie wspólnych celów zrównoważonego rozwoju przez wszystkie strony i wesprzeć zasadę ONZ dotyczącą dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody; wzywa do systematycznego włączania możliwych do wyegzekwowania rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju we wszystkich obecnie negocjowanych i przyszłych umowach o partnerstwie gospodarczym;
12. przypomina o zaangażowaniu Parlamentu na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu i z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy handlowe, które przyczyniają się do osiągnięcia jego celów, w tym między innymi mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ i wniosek ustawodawczy dotyczący obowiązkowej analizy due diligence; nalega, by Komisja dokładnie monitorowała wpływ tych inicjatyw na handel UE-OACPS i obecne środki towarzyszące podejmowane w celu złagodzenia wszelkich krótkotrwałych zakłóceń; jest przekonany, że w dłuższej perspektywie czasowej te inicjatywy ustawodawcze przyczynią się do stworzenia odporniejszych i trwalszych globalnych łańcuchów wartości, co przyniesie korzyści obywatelom i przedsiębiorstwom w UE i OACPS;
13. wzywa organy afrykańskie i europejskie do zwalczania nielegalnych zjawisk finansowych, ucieczki kapitału, unikania opodatkowania i utraty dochodu narodowego w wyniku obniżania ceł, które to zjawiska pochłaniają dwunastokrotność rocznej kwoty

oficjalnej pomocy rozwojowej;

14. podkreśla tymczasowe porozumienie w sprawie dialogu między UE i krajami OACPS na tematy związane z prawami podstawowymi i innymi zasadniczymi elementami; uznaje znaczenie komponentu praw człowieka w umowach o partnerstwie gospodarczym; przypomina o umocowaniu prawnym umowy o partnerstwie OACPS-UE, w tym klauzul dotyczących zawieszenia zawartych w art. 101 ust. 8 w przypadku naruszenia klauzul dotyczących praw człowieka; podkreśla znaczenie dialogu politycznego i procedur konsultacji dla zapewnienia skuteczności tych klauzul i wzywa Komisję do zagwarantowania, że klauzule dotyczące zawieszenia będą prawidłowo stosowane w przypadku naruszenia zasadniczych elementów umowy, takich jak przepisy dotyczące praw człowieka, zasad demokracji i praworządności; podkreśla, że zawieszenie przepisów nie powinno szkodzić ludności, lecz powinno być wymierzone w tych, którzy są odpowiedzialni za naruszenia tych zasadniczych elementów; podkreśla znaczenie dialogu oraz zorganizowanej i skutecznej współpracy ze społeczeństwem obywatelskim przy wdrażaniu umowy, w tym w kwestiach handlowych, ponieważ zapewni to przejrzystość, rozliczalność, dobre rządzenie i demokratyczne rządy oraz przyczyni się do postępów w zakresie zasadniczych elementów; z zadowoleniem przyjmuje włączenie mechanizmu konsultacji jako pozytywnej i charakterystycznej cechy tej umowy; ponadto z zadowoleniem przyjmuje silny parlamentarny wymiar umowy i zobowiązuje się do monitorowania jego wdrażania;
15. zdecydowanie podkreśla istotny związek między handlem, eliminacją ubóstwa, zwalczaniem nierówności i wspieraniem zrównoważonego rozwoju, pod warunkiem ustanowienia odpowiednich instytucji; zwraca się do Komisji o przedstawienie Parlamentowi sprawozdania na temat tego, w jaki sposób handlowe i inwestycyjne aspekty umowy przyczyniają się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju; zdecydowanie podkreśla znaczenie uwzględnienia celów zrównoważonego rozwoju w procesie przeglądu dotyczącego umów o partnerstwie gospodarczym; podkreśla rolę kobiet i młodych ludzi w gospodarkach i społeczeństwach krajów OACPS; dostrzega, że zawarte w umowie postanowienia handlowe i inwestycyjne we właściwy sposób przyczyniają się do zapewnienia godnej pracy wszystkim oraz wzmocnienia pozycji grup marginalizowanych w kontekście społeczno-gospodarczym; wzywa Komisję do zwiększenia i zagwarantowania udziału tych grup w stosunkach handlowych i inwestycyjnych między UE a OACPS; podkreśla, że wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt musi zostać włączone do głównego nurtu polityki, i wzywa strony do podjęcia działań na rzecz osiągnięcia równości płci, zwłaszcza w handlu wewnątrzafrykańskim, oraz w ramach stosunków handlowych i inwestycyjnych między UE a OACPS, w ścisłej współpracy z zainteresowanymi stronami; wzywa Komisję do uaktualnienia komunikatu z 2009 r. w sprawie sprawiedliwego i etycznego handlu;
16. w związku z kurczącą się przestrzenią działania społeczeństwa obywatelskiego wyraża zaniepokojenie faktem, że strony zobowiązały się do zwiększenia skutecznego udziału społeczeństwa obywatelskiego tylko „w stosownych przypadkach”; wzywa UE do wspierania tworzenia struktur i mechanizmów instytucjonalnych i operacyjnych w celu zapewnienia systematycznego udziału społeczeństwa obywatelskiego poprzez przejrzysty i otwarty dialog oraz proces konsultacji z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego z UE i krajów OACPS;

17. podkreśla, że wzajemne stosunki między UE a OACPS powinny opierać się na wspólnych wartościach, a relacje gospodarcze muszą być rozwijane na zasadzie partnerstwa; zaznacza, że naszym wspólnym celem jest zapewnienie stabilności i dobrobytu, aby zagwarantować zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny;
18. uważa, że umowa o partnerstwie OACPS-UE może przyczynić się do osiągnięcia celów polityki handlowej i inwestycyjnej UE i krajów OACPS, oraz zaleca, aby Parlament wyraził zgodę.

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCZYNI OTRZYMAŁA INFORMACJE**

Przy sporządzaniu opinii, do czasu przyjęcia jej w komisji, sprawozdawczynie otrzymała informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot lub osoba
Dr James Nyomakwa-Obimpeh (PhD)
Profesor Robert Dussey, minister spraw zagranicznych Togo, integracji afrykańskiej i Togijczyków za granicą, główny negocjator OACPS i przewodniczący ministerialnej centralnej grupy negocjacyjnej
CONCORD Europe

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawczynie.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	28.11.2023
Wynik głosowania końcowego	+ : 30 - : 4 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Paolo De Castro, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Karin Karlsbro, Martine Kemp, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Michiel Hoogeveen, Javier Moreno Sánchez, Ralf Seekatz

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

30	+
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Danuta Maria Hübner, Martine Kemp, Gabriel Mato, Ralf Seekatz, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Barry Andrews, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

4	-
ECR	Geert Bourgeois, Michiel Hoogeveen, Jan Zahradil
The Left	Emmanuel Maurel

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się